

Folkeoplysning og ligestilling

af Sabine Skou Gøtterup Forstander FOF Syd-og Vestsjælland

KLUMME: Det er ikke undsluppet manges opmærksomhed, at mere end 500 kvinder har anmeldt store grupper af mænd for grove krænkelser i Köln nytårsnat.

Debatten efterfølgende har vist, at der er bred enighed om, at overgrebene nytårsaften er uden sidestykke i Europa -og et udtryk for de store kulturelle forskelle, som følger med strømmen af flygtninge og migranter.

Forskellene indebærer åbenbart et kvindesyn, der ligger milevidt fra det nordeuropæiske og som er uforeneligt med de ligestillingsprincipper, som er indlejret i både det tyske og det danske samfund. Ligestilling er her ikke til diskussion, og nytilkomne må rette ind efter de love og regler, der gælder og respektere, at kvinder har lov at færdes, hvor de vil og hvordan de vil -uden risiko for at blive generet. Det er mændene, der må ændre adfærd og ikke kvinderne.

Ikke et nyt problem

Selv om episoderne i Köln nærmest fik verdensomspændende opmærksomhed på grund af deres omfang og præg af at være organiserede og ikke spontane, er der desværre ikke tale om et helt nyt problem. Overgreb og sexchikane er også elementer i det danske samfund og noget, mange danske kvinder kan nikke genkendende til.

I 2014 kom en rapport om kvinde vold i EU der viste, at over halvdelen af alle danske kvinder har oplevet psykisk, seksuel og fysisk vold, siden de var 15 år, og ifølge Morten Kjærum, direktør i EU-agenturet, der har foretaget undersøgelsen, skyldes omfanget af kvinde vold i Danmark, at mænd føler sig truede af kvinder, der udfordrer mændenes traditionelle rolle.

Danske kvinder er mere eksponerede i det offentlige rum og således også mere udsatte for vold og chikane, tilføjer Morten Kjærum.

Dette forklarer, hvordan Danmark på én gang kan være det land i Europa med mest ligestilling mellem kønnene og samtidig det land med mest kvinde vold.

Rapporten gjorde ikke det store indtryk, da den blev offentliggjort, men har først fået egentlig opmærksomhed på baggrund af begivenhederne i Köln.

Oplysning og respekt

Henrik Marstal, kønsdebattør, udtaler i et debatindlæg i Kristeligt Dagblad, at hvis vi som samfund skal blive bedre til både at forebygge masseovergreb, såvel som individuelle overgreb og andre krænkelser, er vi nødt til at forholde os til ligestillingsproblematikken generelt.

Der eksisterer, ifølge Henrik Marstal, en dybt problematisk og global maskulinitetskultur, der legitimerer overgreb mod kvinder, fordi den mandlige kønsdrift opfattes som et produkt af naturens kræfter og derfor uden for selvkontrol.

De vigtigste redskaber til mindre vold mod kvinder er oplysning og respekt.

Det kræver oplyste borgere - ikke bare uddannede borgere, men oplyste borgere.

Her kommer folkeoplysningen ind, hvor det mere er den uformelle dannelse eller grundlæggende lære om, hvordan vi kan mødes og leve sammen i en mangfoldig verden. Respekten for forskellighed har altid været vigtige elementer i folkestyret og i demokratiforståelsen her i landet, og her har det folkelige engagement og folkeoplysningen stor betydning. Folkeoplysning handler om at uddanne og danne kvinder og mænd

gennem hele livet - og her har kønnet ikke været en faktor overhovedet.

Folkeoplysning handler også til en vis grad om overlevering af værdier. Flygtningesituationen skærper behovet for tydelige værdier, siger formand for Dansk Folkeoplysnings Samråd, Per Paludan Hansen. Vi skal melde klart ud om den danske måde at organisere vores samfund på, og den nationale vision for folkeoplysning er et vigtigt fundament til at udbrede folkeoplysningens rolle og værdier.

Vi har et fælles ansvar.